

кредитъ на селския стопанинъ — било предъ държавните банки, било чрезъ създаване на голъма мрежа по цѣлата страна отъ кредитни кооперации съ широко участие на държавата, окръга и общината.

Разбира се, и това не би помогнало достатъчно, ако данъчната система остане въ сегашния си видъ. Налага се вече тя да бѫде измѣнена частъ по-скоро въ смисълъ да се облекчи колкото се може повече оня данъченъ товаръ, подъ тежината на който се угъва и изнемогва нашето селско стопанство. На първо място: премахване или най-голъмо намаляване на косвените данъци върху предметите отъ първа необходимост, както и унищожаване на износните мита върху селско-стопанските продукти. Едновременно съ това трѣбва да върви най-широката задължителна застраховка на селско-стопанските произведения и на добитъка противъ всевъзможните природни стихии и болести.

3. Нашето селско спопанство страда до голъма степень и отъ **безогледното покровителство на нѣкои индустрии** за негова смѣтка, каквите сѫ, напр., текстилната, захарната и др.

Нашата индустрия, доколкото я имаме, въ голъмата си частъ живѣе и се развива благодарение на щедрата държавна помощъ чрезъ всевъзможни привилегии, премии, отстѣжки. По тоя начинъ тя се явява не като мощнъ спѣтникъ на селското стопанство, а единъ обикновенъ паразитъ върху снагата на това стопанство. А индустрия, която е неспособна да си намѣри нужните пазари, било вътре въ страната, било въ чужбина, и по тоя начинъ сама да се издѣржа — не заслужава и не бива така широко да се подпомага и облагодетелствува. Иначе, това би значило да се прахосватъ общите народни срѣдства за обогатяване на ограниченъ кръгъ люде въ ущрѣбъ на голъмото мнозинство отъ народа.

Държавата би трѣбвало да настѣрчава и подпомага само ония индустрии, които сѫ въ прѣка връзка и отъ полза за селското стопанство и които следъ известно време би могли здраво да стѣпятъ на свои собствени нозе. Но въ никой случай не ония, които получаватъ прежде си, напримѣръ, отъ чужбина безъ мито, а тукъ я продаватъ наравно или дори по-скажо отъ надлежните чужди произведения. Не и ония, произведенията на които бихме могли да добиваме отъ вѣнъ на сѫщите, дори и на по-низки цени, ако вносьтъ имъ грижливо не бѣ забраненъ или направенъ невъзможенъ съ огромни вноски мита въ угода и за лудо обогатяване на тия или ония индустриалци, фабриканти или търговци.

4. Има и друго нѣщо, което силно спѣва нашето стопанство. Това е общото невежество на селското население и липсата на